

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 6C/219/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614206650
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2014:4614206650.3

Rozhodnutie

Okresný súd Topoľčany samosudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS, a.s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty č. 7, IČO: 35717769, zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Na Vršku č. 12, IČO: 31819702 proti odporkyňi: L. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., O. XXXX/XX, o zaplatenie 520,56 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 520,56 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne od 16.8.2011 až do zaplatenia a to všetko do 3-och dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku, čo do zmluvnej pokuty, súd návrh z a m i e t a.

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 236,45 eura (z to súdny poplatok 31 eur a trovy právneho zastúpenia 205,45 eura), a to do 3-och dní od právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal uloženia povinnosti odporkyňi zaplatiť mu sumu 520,56 eura s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 520,56 eura od 16.8.2011 až do zaplatenia, a ďalej sa domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 89,10 eura. Návrh podal z dôvodu, že dňa 3.1.2011 bola medzi ním a odporkyňou ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 220110001 na čiastku 450 eur za odplatu vo výške 171 eur. Zmluvou sa odporkyňa zaviazala celkovú čiastku 621 eur uhradiť v 13-tich mesačných splátkach, a to v prvých 3-och mesačných splátkach vo výške 2,25 eura, a ďalej v pravidelných 10-tich mesačných splátkach vo výške 61,43 eura. Prvá splátka bola splatná 10-ty deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30-ty deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Celkovo uhradila odporkyňa navrhovateľovi k podaniu návrhu sumu 100,44 eura, keď naposledy bola uhradená suma 30 eur dňa 20.7.2011. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 22.9.2011 navrhovateľ oznámil odporkyňi, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 15.8.2011. Po zosplatnení záväzku zo zmluvy odporkyňa navrhovateľovi neuhradila žiadnu ďalšiu sumu. V návrhu ďalej navrhovateľ uviedol, že v zmysle bodu 3/obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, sa odporkyňa zaviazala uhradiť v prípade porušenia podmienok zmluvy o úvere aj zmluvnú pokutu vo výške 3,30 % z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Keďže istina úveru je vo výške 450 eur, tak dohodnutá mesačná zmluvná pokuta je vo výške 14,85 eura (3,30 % z 450 eura = 14,85 eura). Vzhľadom na uvedené je odporkyňa povinná uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 14,85 eura a to za každý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. V zmysle § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. si uplatňuje úhradu zmluvnej pokuty až do dosiahnutia maximálnej prípustnej hranice určenej v nariadení. Po dosiahnutí tejto

výšky si navrhovateľ uplatňuje úhradu zákonného úroku z omeškania v zmysle § 3a ods. 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

Vo veci bol vytýčený termín pojednávania, ktorého sa odporkyňa nezúčastnila. Doručenie mala riadne vykázané, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, nežiadala odročenie pojednávania, preto súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v jej neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, obchodných podmienok navrhovateľa, predžalobnej upomienky, oznámenia o zosplatnení záväzku, obsahom pripojených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

Dňa 3.1.2011 uzatvoril navrhovateľ ako veriteľ s odporkyňou ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 220110001, podľa ktorej navrhovateľ poskytol odporkyňi bezúčelový hotovostný spotrebiteľský úver vo výške 450 eur. Odporkyňa sa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi spolu s odplatom vo výške 171 eur celkovú dlžnú čiastku 621 eur. Odporkyňa ako dlžník sa zaviazala uhradiť veriteľovi úver v 13-tich mesačných splátkach tak, že v prvých troch mesačných splátkach vo výške 2,25 eura a ďalej v pravidelných rovnomerných 10-tich mesačných splátkach vo výške 61,43 eura. Ďalej bola dohodnutá úhrada prvej splátky so splatnosťou 10-ty deň po uzatvorení zmluvy s tým, že každá ďalšia splátka až do úplného zaplataenia je splatná 30-ty deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. V zmluve bolo ďalej dohodnuté, že veriteľ, teda navrhovateľ, je oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Priemerná RPMN bola dohodnutá vo výške 44,57 %. K tomuto súd dodáva, že pravdepodobne chybou pri vyplňaní uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa uvádza úhrada v 13-tich mesačných splátkach a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 61,43 eura a ďalej v pravidelných rovnomerných 10-tich mesačných splátkach vo výške 2,25 eura. Z bodu 3/ obchodných podmienok súd zistil, že zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka navyše zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplataenia celkovej dlžnej čiastky.

Z listu označeného ako predžalobná upomienka zo dňa 30.6.2011 súd zistil, že navrhovateľ vyzval odporkyňu k úhrade dlžnej sumy.

Listom zo dňa 22.9.2011 označený ako oznámenie o zosplatnení záväzku navrhovateľ oznámil odporkyňi zosplatnenie záväzku s tým, že celý dlh sa stal splatný vo výške 520,56 eura a vyzval odporkyňu k úhrade dlžnej sumy 610,56 eura s tým, že záväzok bol zosplatnený ku dňu 15.8.2011. Odporkyňa uhradila k dátumu podania návrhu navrhovateľovi čiastku 100,44 eura.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/, b/, d/ Zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov), Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ, Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá

je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zákonom č. 150/2004, ktorým bol novelizovaný občiansky zákonník, bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach spotrebiteľských úveroch.

Podľa článku 3 ods. 1, 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993, Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa článku 5 Smernice, V prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2 .

Podľa článku 6 ods. 1 Smernice, Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, aj jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený Smernicou Rady č. 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti. Takáto situácia vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom, bez možnosti ovplyvniť ich obsah. Smernica 93/13/EHS vyvažuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom zásahom zo strany štátu. Preto súd aj bez návrhu námietky zo strany spotrebiteľa je povinný prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky. Preto podľa čl. 6 Smernice treba zväžiť, či spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahuje nekalé podmienky obstoja ako celok.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c citovaného nariadenia vlády, Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3a ods. 1 - 3 Nariadenia 87/1995 Z. z., Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu2a) pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov.

Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa čo do istiny 520,56 eura je dôvodný, pretože medzi navrhovateľom a odporkyňou ako dlžníkom bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 450 eur. Spolu s odplátou vo výške 171 sa odporkyňa zaviazala uhradiť navrhovateľovi v dohodnutých mesačných splátkach sumu 621 eur, z ktorej uhradila iba 100,44 eura, takže rozdiel predstavuje sumu 520,56 eura, ktorú sumu je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O úroku z omeškania rozhodol súd v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 OZ a § 3 citovaného nariadenia vlády, keď do omeškania sa odporkyňa dostala nasledujúci deň potom ako sa stal splatný celý dlh, ktorého splatnosť nastala ku dňu 15.8.2011.

Vo zvyšku, čo do uplatnenej zmluvnej pokuty, súd návrh zamietol ako nedôvodný.

Zmluvná pokuta v zmysle § 544 OZ je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov. Je to dohodou účastníkov určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť pre prípad nesplnenia záväzku vôbec alebo pre prípad porušenia akejkoľvek inej zmluvnej povinnosti. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie výšky pokuty alebo určenie spôsobu jej určenia. Spôsob jej určenia má byť jednoznačný. Výška pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže byť však v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Podľa platnej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení. Pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti, táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ich obsah ovplyvniť. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila za cieľ vyvážiť nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahuje nekalé podmienky.

V danom prípade predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je spotrebiteľskou zmluvou, ktorej potom treba venovať osobitnú pozornosť, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Zmluva neupravuje náležitosti o zmluvnej pokute, upravená je v obchodných podmienkach, ktoré sú však pripravené vopred a spotrebiteľ, teda odporkyňa, nemala možnosť ovplyvniť ich obsah. V danom prípade ide o zmluvu vopred naformulovanú. Zmluvnú pokutu uvedenú iba v zmluvných dojednaniach, ktoré sú vopred navrhovateľom pripravené, treba považovať za nekalú zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne dohodnutá, bez možnosti zo strany odporcu, aby ju mohol ovplyvniť. Na základe uvedeného, ako aj s poukazom na ustanovenie článku 3 Smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, k čomu došlo v danom prípade.

Z ustanovenia § 544 OZ vyplýva, že zmluvnú pokutu možno dohodnúť iba písomne. Pokiaľ nie je dojednanie o zmluvnej pokute dohodnuté písomne, je potrebné takéto dojednanie považovať za neplatné podľa ustanovenia § 40 ods. 1 OZ, pretože podľa ktorého, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Ak ide o právny úkon, pre ktorý je stanovená pod sankciou neplatnosti písomná forma, musí určitost' obsahu prejavu vôle vyplývať zo samotného textu listiny, na ktorej je prejav vôle zaznamenaný a právne významný je iba ten prejav vôle, ktorý je vyjadrený v písomnom texte. Nie je pritom postačujúce, že účastníkom právneho vzťahu je jasné, čo je predmetom zmluvy, ak to nevyplýva z jej textu. Určitost' písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu. Preto súd v zmysle vyššie uvedeného návrh navrhovateľa čo do zmluvnej pokuty zamietol, pretože zmluvnú pokutu nemožno dojednať v rámci obchodných podmienok.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania, ktoré mu vznikli zaplatením súdneho poplatku za návrh, tento sa týkal uplatneného nároku 520,56 eura, a z neho 6 % predstavuje sumu 31 eur a ďalej titulom trov právneho zástupcu za zastupovanie za tri hlavné úkony a to: prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd - podanie návrhu, zastupovanie na pojednávaní vo veci samej dňa 10.12.2014. Vychádzajúc z odmeny za úkon 34,86 eura odmena právneho zástupcu za zastupovanie predstavuje sumu 128,70 eura a to za tri hlavné úkony po 34,86 eura, 3-krát režijný paušál po 8,04 eura. Ďalej právny zástupca navrhovateľa si uplatnil náhradu cestovného z Bratislavy do Topoľčian a späť na pojednávanie dňa 10.12.2014. Náhradu cestovného vyčíslil sumou 60,72 eura, a náhradu za stratu času za 6 začatých polhodín po 13,40 eura vo výške 80,40 eura. Zohľadňujúc skutočnosť, že v ten istý deň sa právny zástupca navrhovateľa zúčastnil i pojednávania na tunajšom súde sp. zn. 6C/234/2014, vyčíslil právny zástupca odmenu, jeho výdavky, cestovné a náhradu za stratu času aj s DPH vo výške 205,45 eura. Trovy konania tak predstavujú spolu so súdnym poplatkom 31 eur sumu 236,45 eura.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1, 2, 3 O.s.p., V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.